

Met vlag en wimpel

In deze les wordt een koppeling gelegd tussen het ontstaan van wapens in de Middeleeuwen en het gebruik van wapens door verenigingen en bedrijven vandaag de dag. Uiteindelijk maken de leerlingen hun eigen vlag met wapen.

Opdracht: Maak een collage van een vlag met een wapen dat symbool staat voor verbroedering.

GROEP 7-8

- ◆ Met vlag en wimpel
- ◆ Kleur: symboliek
- ◆ Knippen/plakken papier

Doelen

- ◆ Je kunt aansluiten bij **kerndoel 56**: de leerlingen kijken naar afbeeldingen en gebruiksvoorwerpen van vroeger in historische context en verbeelden het verleden door zich in te leven in de tijd van het erfgoed. Je kunt ook aansluiten bij **kerndoel 51**: de leerlingen beseffen de tijd-, plaats- en situatiegebondenheid van historische bronnen en herkennen veranderingen, verschillen en overeenkomsten in de samenleving en **kerndoel 32/33**: punt- en lijnsymmetrie.
- ◆ De leerling weet dat kleuren een symbolische betekenis kunnen hebben en dat die betekenis van cultuur tot cultuur verschilt. De leerling kan de symbolische betekenis van kleur gebruiken om dat wat hij met zijn werkstuk wil vertellen te versterken.
- ◆ De leerling kan ingewikkelde vormen uit papier knippen waaronder de herhaling van vormen, symmetrische vormen en openingen binnenin een vorm.
- ◆ De leerling kan vormvarianten knippen en de vormen op het papier schuiven om te zoeken naar een passende indeling.

Materiaal

Je hebt nodig voor knippen/plakken papier:

- papier; wit, gekleurd of bewerkt, A4 formaat (voor de vormen)
- papier, wit of gekleurd (voor de achtergrond)
- schaar
- lijm

Je hebt nodig voor onderzoek:

- (kopieer)papier of het materiaal van de werkwijze
- schaar
- evt. potlood

Bijzonderheden:

Het is de bedoeling dat de vlaggen een groot formaat krijgen. Je kunt ze mooi tentoonstellen door ze hoog op te hangen aan stokken of met een lijn.

En verder

Verbroedering betekent letterlijk: bijzonder sterke banden aanknopen, je met elkaar verenigen.

De les in fases

Oriënteren

1. Toon het beeldmateriaal van de bouwsteen betekenis en bespreek het kort.
 - Op welke vlaggen zie je symbolen die lijken op de tekens uit de Middeleeuwen? En waaraan zie je dat?
 - Wat valt je op aan het kleurgebruik?
2. Bespreek de opdracht.
3. Leg de werkwijze knippen/plakken papier uit. Doe de techniek zelf voor, toon het filmpje of herhaal kort de inhoud.

Onderzoeken

1. Geef leerlingen de tijd om te onderzoeken wat ze willen maken.
2. Ze doen dat door vormen te knippen en daarmee te schuiven.
3. Gebruik eventueel de bouwsteen onderzoek. Toon het filmpje, leg zelf uit of herhaal kort de informatie.
4. Begeleid de leerlingen individueel door het stellen van reflectievragen. Suggesties:
 - Ja, dat zijn al goede vormen. Kun je ook nog een andere vorm ... knippen?
 - Je kunt de vormen zo neerleggen. Kan het ook op een andere manier?
 - Ik zie dat je het lastig vindt om gespiegelde vormen te knippen. Zal ik het nog eens voordoen?
 - Deze opening in het papier is heel netjes gemaakt. Hoe heb je dat voor elkaar gekregen?
5. Houd eventueel aan het eind van het onderzoek een tussentijdse beschouwing; in groepjes of klassikaal. Je kunt hiervoor de nabeschouwsingsvragen onderzoek gebruiken.

Uitvoeren

1. Na het schuiven worden de stukjes papier vastgeplakt en bewerkt. Er komt nu ook steeds meer aandacht voor details.
2. Bespreek het vormdoel.
3. Vraag leerlingen of ze weten wat het is. Leg het zelf uit of toon het filmpje. Is dit vormdoel al eerder aan bod gekomen? Herhaal dan kort de informatie.
 - Welke kleuren kun je gebruiken om hetgeen je wil vertellen te versterken?
 - Wil je nog een keer het lijstje met kleuren en hun symbolische waarde zien?

Evalueren

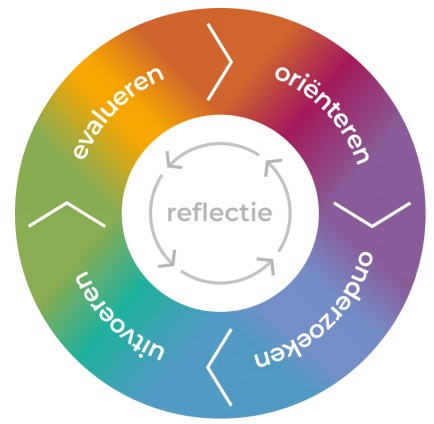
Klik op 'Nabespreken: wat hebben we geleerd?'

Bespreek de vragen op het digibord klassikaal of laat leerlingen de vragen in groepjes of individueel beantwoorden. Mogelijke vragen:

- ◆ Welke vlaggen doen Middeleeuws aan? Waarom?
Welke wapen laat goed zien dat het over verbroedering gaat? Leg eens uit.
- ◆ In welk werkstuk is kleur op een symbolische manier gebruikt? Leg eens uit.
Wat voegt het toe aan de zeggingskracht? Vertel eens.
- ◆ Wijs eens een werkstuk aan waarin veel verschillende kniptechnieken zijn gebruikt. Welke zijn dat?
Wijs eens een techniek aan die je nog niet eerder had gezien? Voor welke vorm is deze techniek gebruikt? Past dat bij de vorm? Waarom?
- ◆ Hoe ben je op het idee gekomen van de vorm voor je werkstuk?
Was dat je eerste idee? Vertel eens.
Welke vormen vond je eerst niet geschikt, maar heb je later toch gebruikt? Hoe kwam dat?

Spelen met lesfasen en lesdoelen

- De lesbeschrijving is een richtlijn, geen keurslijf. Voel je vrij de volgorde van de bouwstenen naar eigen inzicht aan te passen.
- Is het doel van een bouwsteen al bekend, dan is een korte mondelinge herhaling voldoende.
- Vind je 2 nieuwe leerdoelen te veel voor je leerlingen? Kies dan het doel uit dat ze het hardst nodig hebben voor de opdracht. Of splits de les op. Les 1: aanleren werkwijze, les 2: betekenis en vormdoel.

Aanpassen werkwijze

Liever een andere werkwijze bij deze les? Je kunt de betekenisbouwsteen combineren met onderstaande werkwijzes. Wissel je een bouwsteen, kijk dan altijd kritisch naar de voorgestelde volgorde in de lesbeschrijving en pas naar eigen inzicht aan.

- knippen/plakken papier
- schilderen met verf
- sjabloondruk: verf